

Schimmelziekten bij reptielen; een onderbelicht onderwerp

Sinds 2017 onderzoeken RAVON en de Universiteit Gent de schimmel *Ophidiomyces ophiodiicola*, die de huidziekte ophidiomycose (ook wel 'snake fungal disease') veroorzaakt bij slangen. Deze schimmel is aangetroffen bij tientallen slangensoorten, zowel in het wild als in gevangenschap, verspreid over drie continenten. Vooral slangen uit vochtige habitats lijken vatbaar. De eerste meldingen van deze schimmel komen uit Noord-Amerika en ze wordt daar geassocieerd met afnemende populaties van diverse Noord-Amerikaanse slangen. Hoewel ophidiomycose veel voorkomt in Noord-Amerika, waren er in Europa slechts enkele gevallen gemeld en in de Benelux nog geen. Maar hebben we de schimmel misschien over het hoofd gezien?

De zoektocht in Nederland

Tussen 2017 en 2023 zijn vervellingen, karkassen en huidswabs van 284 slangen (wilde en gevangenschap), behorend tot 22 soorten, in Nederland getest op de schimmel. Twee vervellingen van wilde ringslangen uit het Naardermeer testten positief, hoewel er geen zichtbare ziektesymptomen waren. Op vervellingen kunnen kleine zweren echter makkelijk gemist worden en alleen genetisch onderzoek kan dan de schimmel aantonen. Dit is de eerste keer dat *O. ophiodiicola* in Nederland is aangetroffen.

Vervolgonderzoek

De verspreiding in Noord-Holland en aangrenzend Utrecht en de mate van voorkomen in de besmette populatie, is nog onduidelijk. Dit is essentiële informatie om te achterhalen in welk epidemiologisch stadium de schimmel zich bevindt. RAVON, in samenwerking met Universiteit Gent en ondersteund door provincie Noord-Holland en de NVWA, onderzoekt dit sinds 2024 bij het Naardermeer. Ook wordt onderzocht welke schimmelvarianten in Nederland voorkomen en wat de impact op de lichaamsconditie van individuele slangen is. Er ontstaat langzaam een beter beeld van zieke ringslangen en de infectiegraden door de tijd en ruimte. Via het Early Warning System worden meldingen van dode en zieke slangen in het hele land opgevolgd. Er is nog veel onduidelijk over de schimmelvarianten en

Resultaten van de analyses van in Nederland verzamelde monsters om de aanwezigheid van *Ophidiomyces ophiodiicola* te bepalen.

Op zoek naar ringslangen bij het Naardermeer.

TS

hun ziekteverwekkend potentieel. In de handel en bij gehouden dieren zijn meerdere stammen aanwezig, maar welke varianten in Nederland circuleren, is nog onbekend. Het overdragen van nieuwe schimmelvarianten

door uitgezette of ontsnapte slangen, vormt een reëel risico in de Nederlands natuur.

Tot slot

Voor amfibieziekten is er inmiddels terecht veel aandacht. De impact van ziektes op wilde reptielpopulaties is echter nog nauwelijks onderzocht. RAVON pakt samen met haar partners de aankomende jaren deze handschoen op! Blijf zieke slangen daarom vooral ook melden via ons meldpunt: www.ravon.nl/Ziektes.

Verder lezen

Verder lezen kan in de wetenschappelijke publicatie in het Vlaams Diergeneeskundig Tijdschrift en het artikel in het tijdschrift RAVON 94. Scan de QR-codes hieronder.

Een ringslang uit het Naardermeer met duidelijke huidaantastingen wijzend op ophidiomycose.

TS

